

5. A személyi számítógépek felépítése (2.2)

- A személyi számítógép felépítése - alapgép
- Az alapgép részei - CPU és jellemzése
- Az alapgép részei - memóriák és jellemzésük
- Az alapgép részei - buszrendszerek
- Az alapgép részei - Slot
- Perifériák feladata és csoportosítása

Mi van a számítógépházban?

BLZS©

A számítógép: elektronikus berendezés.

Tárolja az adatokat, feldolgozza

és az adatok ki és bevitelére is képes.

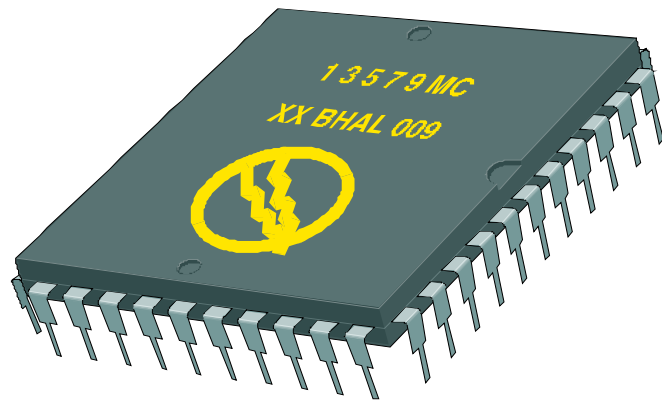

CPU

= mikroprocesszor

= központi vezérlő egység

Feladata: a gépi utasítások értelmezése és ezek alapján a számítógép irányítása.

Az eredeti PC 8088-as **processzort** tartalmazott, amely belül 16 bitesként dolgozik, azonban kifelé 8 bitesként kommunikál. Az igazi 16 bites processzor, a 8086, már 1978 óta rendelkezésre állt. (Ez a 8086 máig megtalálható a Notebook-okban.) Az akkori időkben viszont az IBM előnye a kedvező ár volt és ezt a 8088-as processzor beépítésével érték el, amely pedig szoftver oldalról teljesen kompatibilis a 8086-ossal. Ezenkívül akkor még nem állt rendelkezésre 16 bites periféria és a memória nagyon drága volt.

A processzor mellett a PC legfontosabb eleme a **BIOS-ROM**. Ez a tárolóelem tartalmazza azokat az alapvető szoftverrutinokat, amelyeket az operációs rendszer (MS-DOS, PC-DOS) használ. A többi lényeges alkotóelem elrendezését és kapcsolataikat ábrázolja a **PC alaplapijának vázlat**a.

A 8088-as processzor

A CPU fő részei:

CU vezérlőegység, értelmezi és vezérli a szg-et.(gépi kód).

ALU aritmetikai logikai egység, számítási és logikai műveleteket végzi el.

REGISZTEREK tárolók
tárolják az adatokat és utasításokat, gyors írható olvasható tárák.

A 4004-es: az Intel és a világ első processzora a kis képen

Operatív tár: = központi tár = memória.

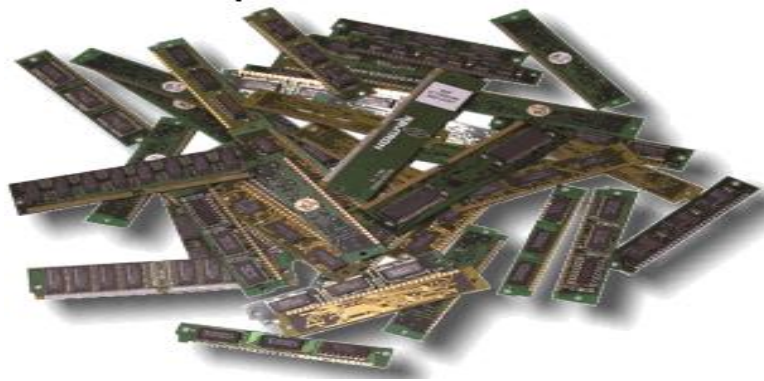
A CPU által közvetlenül címezhető és elérhető tár.

Típusai: ROM , RAM

RAM: Olvasható írható memória.

(Random Access Memory)

Gyors, soros hozzáférésű,
folyamatos frissítést igényel.

RAM típusai:

EDO-RAM, SDRAM, DDR1, DDR2, DDR3

SRAM, MDRAM (videó), CMOS RAM (setup)

Desktop Ram

DIPP Memory

30 pin SIPP

30 pin SIMM

72 pin SIMM

168 pin DIMM

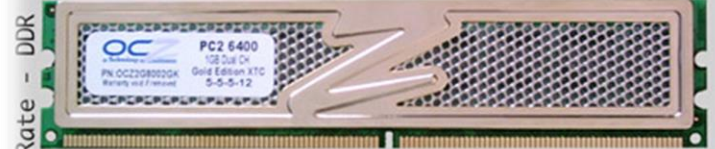
168 pin PC100

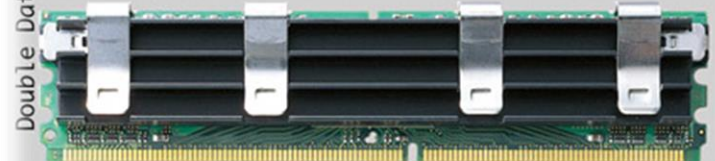
XDR

184 pin DDR

240 pin DDR2

240 pin DDR2 FB-DIMM

240 pin DDR3

ROM Csak olvasható memória

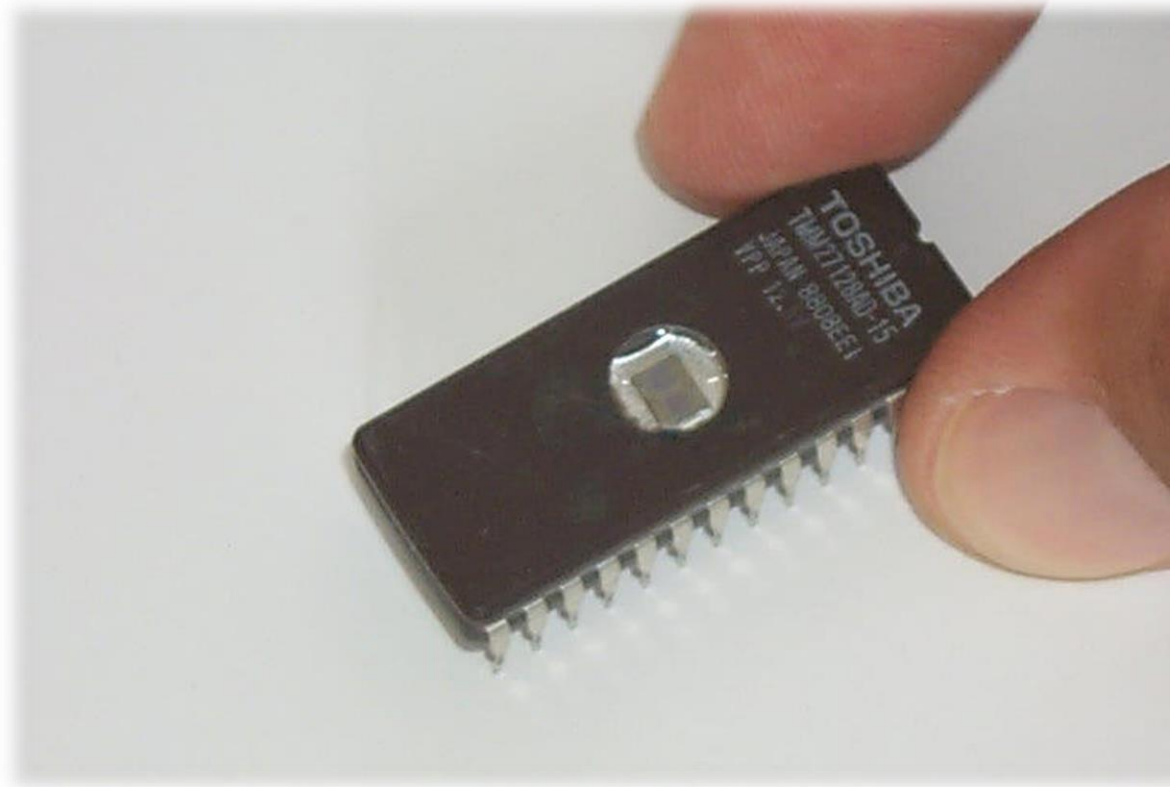
(Read Only Memory)

ROM típusai:

PROM programozható memória (gyártók által).

EEPROM elektromos úton törölhető.

EPROM (Erasable Programmable ROM).

Cache (Kes)

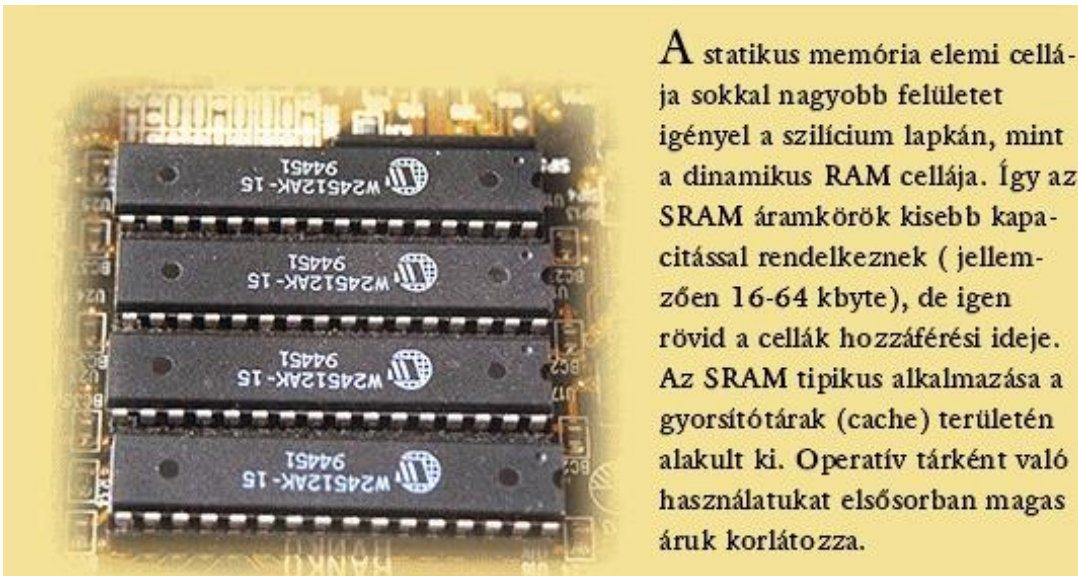
A processzor és memória közé építették be,
szinkronizálás végett.

Átmenetileg tárolja a gyakran használt adatokat.

Olvasásnál előre olvassa a háttértárat.

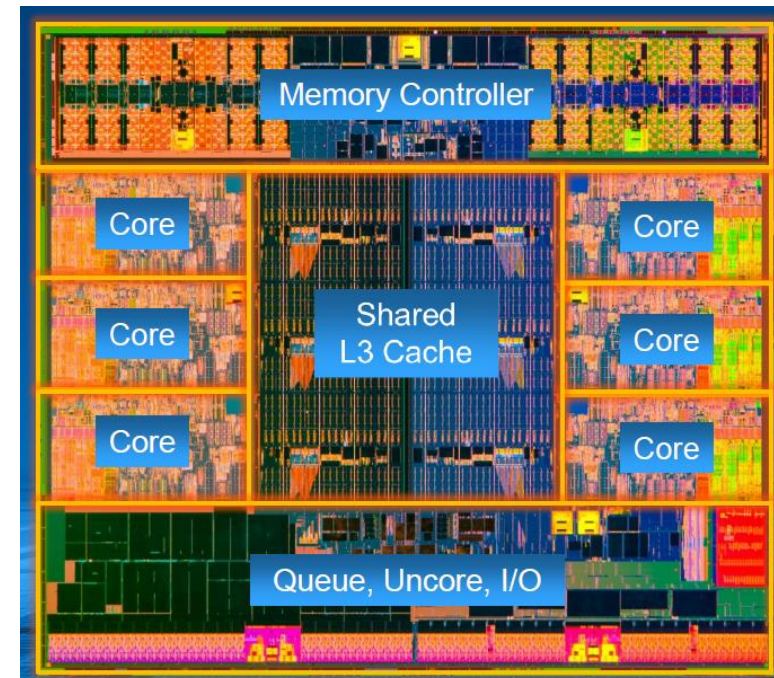
Írásnál pufferozza (várakoztatja) az adatfolyamot.

Szinkronizálja a CPU számára a periféria felől
beáramló adatokat.

A statikus memória elemi cellája sokkal nagyobb felületet igényel a szilícium lapkán, mint a dinamikus RAM cellája. Így az SRAM áramkörök kisebb kapacitással rendelkeznek (jellemzően 16-64 kbyte), de igen rövid a cellák hozzáférési ideje. Az SRAM tipikus alkalmazása a gyorsítótárak (cache) területén alakult ki. Operatív tárként való használatukat elsősorban magas árak korlátozza.

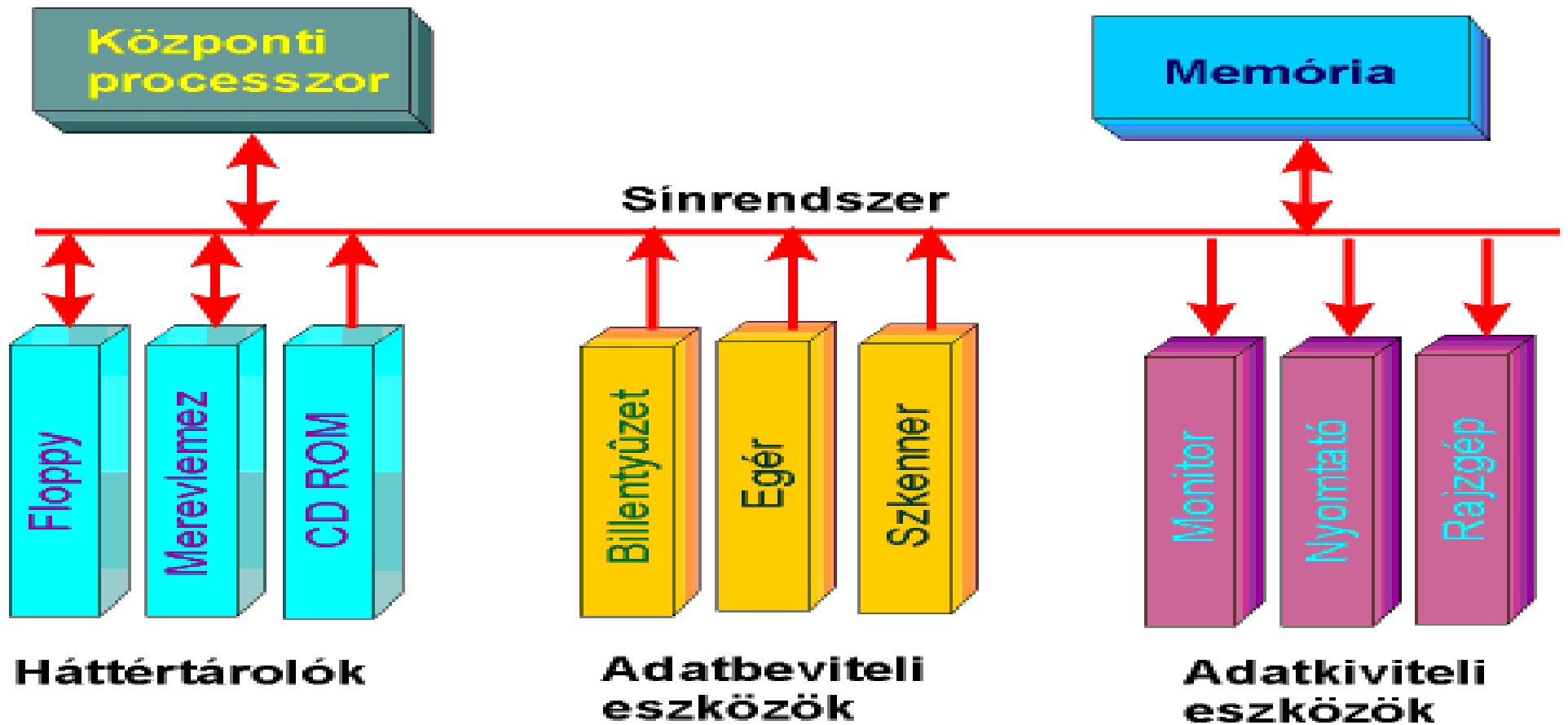
Cache memóriaként használt SRAM áramkörök

Interface = sínrendszer = busrendszer

Buszrendszerek: milyen módon kapcsolódnak egymáshoz az egyes egységek.

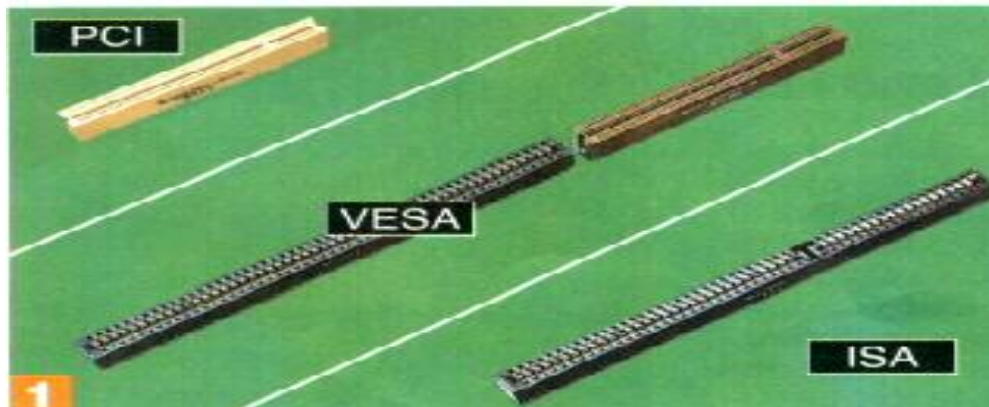
ISA busz: XT-nél 8 bites AT-nál 16 bites.

MicroChannel busz: 32 bites kialakítású.

EISA busz: 32 bites, az ISA-val kompatibilis

VESA Local busz: 32 bites lassúbb mint az EISA.

PCI busz: létezik 32 és 64 bites, Pentiumos gépek.

ISA 16 + VLB (VESA)

Extended Industry Standard Architecture - eISA

Industry Standard Architecture - ISA 16bit

Industry Standard Architecture - ISA 8bit/PC Bus

Peripheral Component Interconnect - PCI 5volt

Peripheral Component Interconnect - PCI 3.3volt

PCMCIA busz: hordozható gépek.

SCSI(szkázi) 64 bites.

(ha négynél több merevlemezt akarok kezelni)

USB (nagysebességű soros)

AGP (video)

PCI Express (legújabb video sz.)

Peripheral Component Interconnect Express - PCIe x1

Peripheral Component Interconnect Express - PCIe x4

Peripheral Component Interconnect Express - PCIe x8

PCIe x16 / PCIe 2.0 x32

Accelerated Graphics Port - AGP Universal

Accelerated Graphics Port - AGP 1.5v

Accelerated Graphics Port - AGP 3.3v

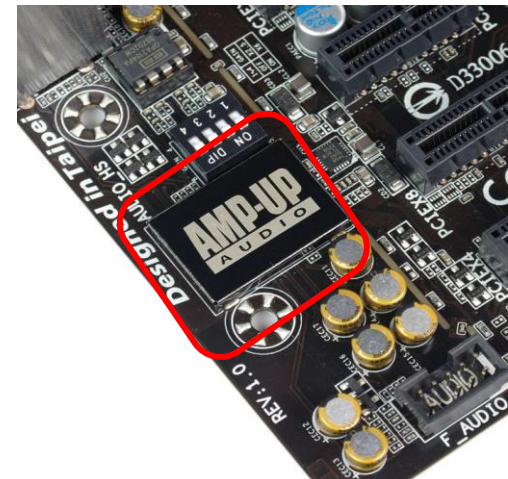
Accelerated Graphics Port - AGP Pro 1.5v

Illesztőkártyák!

Videokártya: Lehetővé teszi, hogy megjelenhessenek a monitoron az adatok. Minél jobb minőségű videokártyát használunk, annál jobb minőségű lesz a monitoron megjelenő kép. Az újabb, 3D-s játékok komoly videokártyákat igényelnek.

Hangkártya: egy számítógép-bővítőkártya, ami audio jeleket fogad és ad ki. Tipikus felhasználási területei: multimédiás alkalmazások, hang és videószerkesztések, és szórakozás (filmnézés, zenehallgatás, játékok).

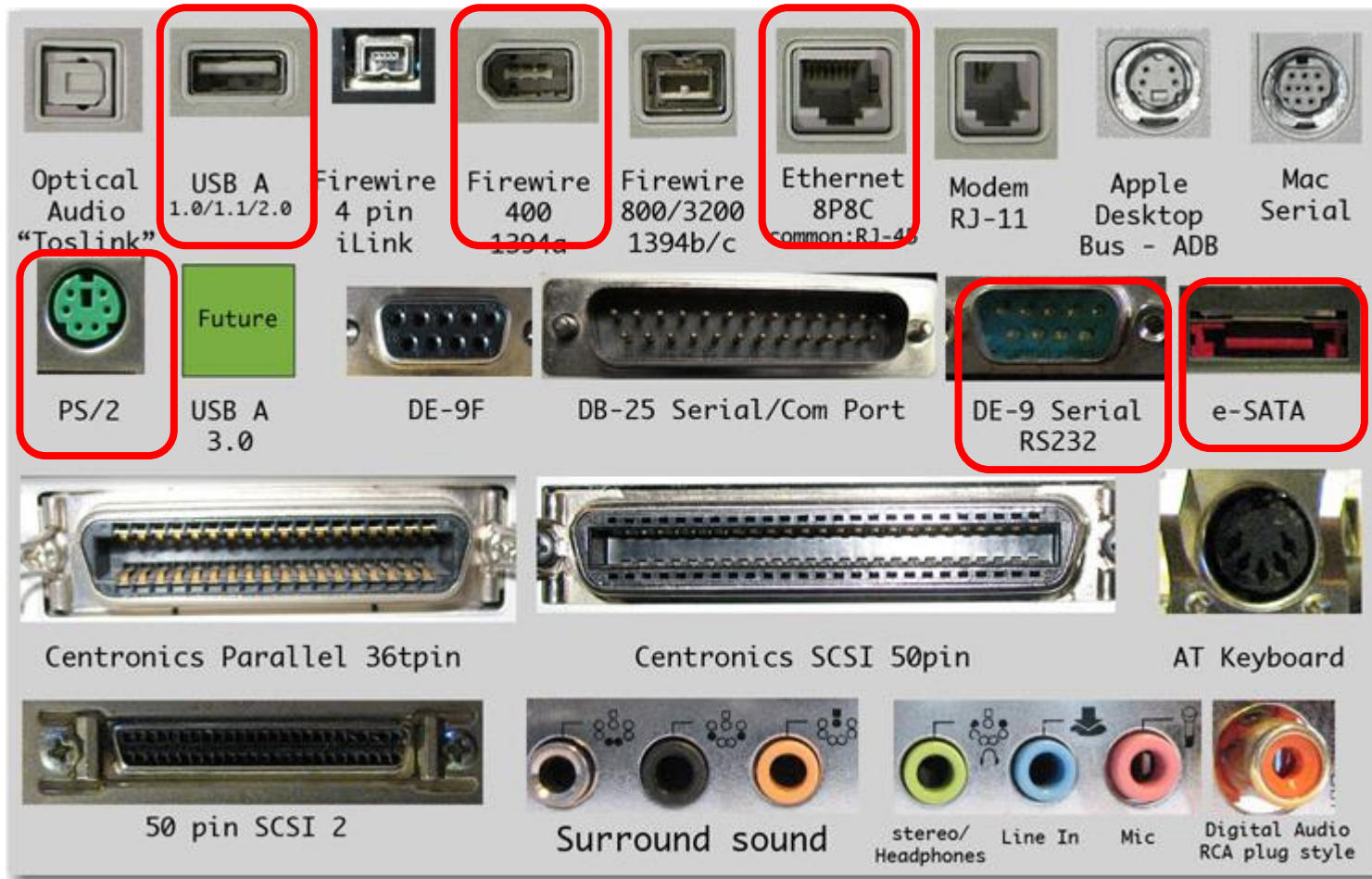

Hálózati kártya: a számítógépek hálózatra kapcsolódását és az azon történő kommunikációját lehetővé tevő bővítkártya. Manapság már az alaplapok többsége integrált formában tartalmazza.

Portok

A bekarikázottakat fel kell ismerni!

Portok

A bekarikázottakat fel kell ismerni!

